

INSTRUKCJA

POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYPADKU PRACOWNIKA

BHP -owcy
Krzysztof Kłus

Zakres stosowania instrukcji:

Instrukcja dotyczy zdarzeń, które mogą być uznane za wypadek:

- przy pracy,
- traktowany na równi z wypadkiem przy pracy (np. podczas delegacji),
- w drodze do pracy lub z pracy.

TOK POSTĘPOWANIA przypadku wystąpienia wyżej wymienionego zdarzenia wypadkowego:

Pracodawca podejmuje działania eliminujące zagrożenie - zabezpieczenie miejsca zdarzenia. Podczas tych czynności należy pamiętać o bezpieczeństwie swoim i innych osób, (należy np. wyłączyć urządzenie, odłączyć zasilanie, usunąć ze strefy niebezpiecznej osoby postronne, itd.). Poszkodowanemu powinna zostać udzielona pierwsza pomoc oraz w razie potrzeby wezwane Pogotowie Ratunkowe.

Poszkodowany niezwłocznie (najszybciej jak to jest możliwe w danym momencie), przekazuje informacje o zdarzeniu wypadkowym swojemu przełożonemu. Jeśli to możliwe, poszkodowany powinien udać się do lekarza celem udzielenia mu fachowej pomocy medycznej oraz stwierdzenia/określenia urazu. Dokumentacja lekarska będzie potrzebna przy staraniu się przez poszkodowanego o świadczenia w związku ze zdarzeniem wypadkowym.

Przełożony, którego poinformował pracownik, przekazuje informacje pracodawcy. Pracodawca niezwłocznie powołuje zespół badający okoliczności i przyczyny wypadku (tzw. zespół powypadkowy), oraz jeśli jest to wymagane informuje o zdarzeniu odpowiednie podmioty takie jak np. PIP, prokuratura, UDT (np. w przypadku wypadku ciężkiego, zbiorowego czy śmiertelnego).

Zespół powypadkowy, lub w przypadku wypadków w drodze do pracy lub z pracy – najczęściej pracownik służby BHP, prowadzi postępowanie mające na celu ustalenie okoliczności i przyczyn zgłoszonego zdarzenia. W postępowaniu - zespół powypadkowy, (bądź służba BHP w przypadku wypadków w drodze do pracy lub z pracy), będzie wymagać od poszkodowanego oraz świadków: złożenia wyjaśnień/oświadczeń/informacji, przedłożenia przez poszkodowanego dokumentacji lekarskiej stwierdzającej uraz i jego charakter oraz ewentualnie innych dowodów i dokumentów, które będą niezbędne do ustalenia okoliczności i przyczyn zgłoszonego wypadku.

Powołany przez pracodawcę zespół powypadkowy przeprowadza postępowanie w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku i sporządza w terminie 14 dni protokół z tego postępowania według określonego wzoru, (wypadku wypadku w drodze do pracy lub z pracy pracownik służby BHP sporządza w terminie 14 dni kartę wypadku).

Poszkodowany jest zapoznawany z sporządzonym protokołem lub kartą wypadku oraz ma możliwość wniesienia ewentualnych uwag.

Pracodawca zatwierdza protokół powypadkowy/kartę wypadku w terminie 5 dni od jego/jej sporządzenia.

W przypadku uznania zdarzenia za wypadek przy pracy lub wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy poszkodowany może zdecydować się na przekazanie dokumentacji powypadkowej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (np. w celu uzyskania jednorazowego odszkodowania). W takim przypadku poszkodowany musi dostarczyć do zespołu powypadkowego wypełniony przez lekarza druk N9 oraz złożyć właściwy wniosek w tej sprawie.

Jeśli pracownik nie zdecyduje się przekazywać dokumentacji do ZUS wówczas postępowanie zostaje zakończone na tym etapie.

Na podstawie zatwierdzonego protokołu powypadkowego, pracodawca (w przypadku wypadku przy pracy lub wypadku traktowanego na równi z wypadkiem przy pracy), wpisuje dane do rejestru wypadków. Dokumentacja powypadkowa przechowywana jest przez okres 10lat.

PODSTAWOWE DEFINICJE DOTYCZĄCE WYPADKÓW PRACOWNIKÓW

Wypadek przy pracy:

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Podstawa prawna definicji: art.3, ust.1. Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.)

Zbiorowy wypadek przy pracy:

Za zbiorowy wypadek przy pracy uważa się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

Podstawa prawna definicji: art.3, ust.6. Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.)

Ciężki wypadek przy pracy:

Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Podstawa prawna definicji: art.3, ust.5. Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.)

Śmiertelny wypadek przy pracy:

Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

Podstawa prawna definicji: art.3, ust.4 Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.)

Wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy:

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Podstawa prawna definicji: art.3, ust.2. Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Wypadek w drodze do pracy lub z pracy:

Za wypadek w drodze do pracy lub z pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w drodze do lub z miejsca wykonywania zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego, jeżeli droga ta była najkrótsza i nie została przerwana. Jednakże uważa się, że wypadek nastąpił w drodze do pracy lub z pracy, mimo że droga została przerwana jeżeli przerwa była życiowo uzasadniona i jej czas nie przekraczał granic potrzeby, a także wówczas, gdy droga, nie będąc drogą najkrótszą, była dla ubezpieczonego, ze względów komunikacyjnych, najdogodniejsza.

Podstawa prawna definicji: art.57b Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

INNE WAŻNE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYPADKÓW PRACOWNIKÓW

OBOWIĄZEK POWIADOMIENIA O WYPADKU URZĘDU DOZORU TECHNICZNEGO (UDT)

W przypadku urządzeń podlegających dozorowi UDT, m.in. wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia, należy powiadomić właściwy oddział UDT o wypadku lub niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia (art. 19 ustawy o dozorze technicznym).

„Art. 19. Eksploatujący urządzenie techniczne jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o każdym niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją.”

Wypadek należy zgłosić do właściwego oddziału terenowego UDT. Najlepiej oddział UDT powiadomić faksem.

W przypadku niezawiadomienia organu właściwej jednostki dozoru technicznego o niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia technicznego osoba odpowiedzialna za zgłoszenie może zostać ukarana karą grzywny (art. 64 ustawy o dozorze technicznym).

Postępowanie w sprawach określonych w art. 64 następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, na podstawie wniosku o ukaranie złożonego przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego (art. 65 ustawy o dozorze technicznym).

Podstawa prawna: USTAWA z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym.

OBOWIĄZEK POWIADOMIENIA O WYPADKU PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY I PROKURATURY

Na pracodawcy, którego pracownik (lub pracownicy) ulegną wypadkowi śmiertelnemu, ciężkiemu lub zbiorowemu oraz każdemu innemu wypadkowi, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy – ciąży dodatkowo obowiązek: niezwłocznego zawiadomienia właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora (art. 234 § 2 k.p.).

„Art. 234. § 1. W razie wypadku przy pracy pracodawca jest obowiązany podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie, zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym i ustalenie w przewidzianym trybie okoliczności i przyczyn wypadku oraz zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom.

§ 2. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy.”

Inspektora pracy PIP można powiadomić o wypadku drogą telefoniczną. W każdym okręgowym inspektoracie pracy prowadzone są całodobowe dyżury pod telefonem.

W razie niedopełnienia powyższego obowiązku i niezawiadomienia właściwych organów o wypadku przy pracy, pracodawca może odpowiadać za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, określone w art. 283 § 2 pkt 6 k.p. Jest ono zagrożone sankcją karną w wysokości od 1.000 zł do 30.000 zł.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 26 czerwca 1974r.